

НЕОФИЦИЈАЛЕН ПРЕЧИСТЕН ТЕКСТ

**ПРАВИЛНИК
за спроведување на Законот за данок на додадена
вредност**

„Службен весник на Република Македонија“ бр. 65/1999, 17/2000, 28/2000, 66/2000, 29/2003, 90/2005, 106/2006, 142/2015, 42/2016, 111/2019 и 143/2022.

www.akademika.com.mk

МИНИСТЕРСТВО ЗА ФИНАНСИИ

Врз основа на член 14 став 4, член 26 став 4, член 34 став 3, член 36 став 2, член 37 став 6, член 38 став 5, член 43 став 9, член 46, член 47 став 2, член 48 став 4, член 49 став 2, член 52 став 6, член 53 став 11, член 54 став 4 и член 63 став 3 од Законот за данок на додадена вредност („Службен весник на Република Македонија" бр. 44/99 и 59/99), министерот за финансии донесува

ПРАВИЛНИК ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ДАНОК НА ДОДАДЕНА ВРЕДНОСТ

I. МЕСТО НА ПРОМЕТОТ НА УСЛУГИ (ЧЛЕН 14 ОД ЗАКОНОТ)

Член 1

Место на вршење на услугата при изнајмување на превозни средства

Ако даночниот обврзник со фактичко седиште во странство даде под наем превозно средство, местото на давањето под наем се наоѓа во земјата независно од член 14 став 1 од Законот, доколку превозното средство се користи во земјата. Ако превозното средство се дава под наем од страна на подружница на даночниот обврзник која се наоѓа во странство, во тој случај местото на давањето под наем се наоѓа исто така во земјата, доколку превозното средство се користи во земјата.

II. ДАНОЧНИ ОСЛОБОДУВАЊА ВО ЗЕМЈАТА СО ПРАВО НА ОДБИВКА НА ПРЕТХОДНИОТ ДАНОК (ЧЛЕН 24 ДО 26 ОД ЗАКОНОТ)

Член 2

Сметководствен доказ за даночно ослободување

(1) Даночниот обврзник е должен на очигледен и лесно проверлив начин да ја докаже преку својата евиденција во земјата исполнетоста на условите за даночните ослободувања според член 24 од Законот.

(2) Сметководствениот доказ според став 1 од овој член мора да содржи упатување на следните документи:

1. во случаите од член 24 точка 1 до 8 од Законот, укажување на фактурата за соодветниот промет која ги содржи податоците неопходни според член 53 став 10, точка 1 до 6 и точка 10 од Законот, при што можат да се применат олеснувањата според член 18 од овој правилник;
2. во случаите од член 24 точка 1, 2 и 4 од Законот, укажување на доказот за извршен извоз според член 3 или член 4 од овој правилник.

Член 3

Доказ за извршен извоз

(1) При извоз (член 24 точки 1 и 2 од Законот), даночниот обврзник е должен да докаже со документи во земјата дека тој или примателот на доброто или трето лице по нивен налог го презеле или испратиле доброто во странство или во слободна зона, царинска зона или

царинско складиште (доказ за извршен извоз). Истото треба во документите да биде очигледно и лесно проверливо. Доколку доброто е обработено или преработено пред извозот од страна на трето лице (член 24 точка 1 реченица 2 од Законот), истото мора да произлегува од доказот за извршен извоз на очигледен и лесно проверлив начин.

(2) При извоз во рамките на извозната царинска постапка со употреба на техника за електронска обработка на податоци, доказот за извршен извоз се обезбедува преку електронска порака IE599 - Известување за извоз која надлежниот царински орган му ја испраќа на декларантот или на неговиот застапник.

(3) При извоз во рамките на извозната царинска постапка кога не се употребува техника за електронска обработка на податоци, туку се применува Единствениот царински документ (ЕЦД), доказот за извршен извоз се обезбедува преку извозна потврда внесена на третиот примерок од ЕЦД. Доколку по завршување на извозот, стоката се превезува во транзитна постапка, доказот за извршен извоз се обезбедува преку извозна потврда внесена на третиот примерок од ЕЦД од страна на надлежниот царински орган, по добивање на електронска порака со која се потврдува дека стоката го напуштила царинското подрачје или откако ќе се прими петтиот примерок од ЕЦД.

(4) Во случаи, во кои се спроведува извозна царинска постапка без примена на техника за електронска обработка на податоци или Единствениот царински документ, доказот за извршен извоз се обезбедува преку документ кој ги содржи следните податоци:

1. име и адреса на даночниот обврзник и на примателот на доброто,
2. трговски вообичаена ознака и количина на извозното добро,
3. место и ден на извозот,
4. потврда за извршен извоз издадена од надлежниот царински орган.

Во случаите од член 25 од Законот документот мора да содржи дополнителна потврда од царинскиот орган дека податоците во врска со името и адресата на примателот на доброто соодветствуваат со оние од приложениот пасош или другата патна исправа на лицето кое го превезува доброто во странство.

Член 4

Доказ за извршен извоз при работи врз добра за извоз

Во случај на извршување работи според - член 24 точка 4 од Законот, доказот за извршен извоз се обезбедува според член 3 од овој правилник. Од овој документ мора преку дополнителни податоци на очигледен и лесно проверлив начин да произлегува видот и обемот на работата.

III. ОДБИВКА НА ПРЕТХОДНИ ДАНОЦИ (ЧЛЕН 34 ДО 37 ОД ЗАКОНОТ)

Член 5

Одбивка на претходни даноци при постоење на фактурни олеснувања

За фактури во смисла на член 34 став 1 точка 2 од Законот се сметаат и фактури издадени во согласност со член 18 до 20 став 1 и член 22 од овој правилник.

Член 6

Одбивка на претходни даноци од фактури на даночни обврзници со седиште во странство

(1) За фактури во смисла на член 34 став 1 точка 2 од Законот се сметаат и фактури кои се издадени во согласност со член 20 став 3 од овој правилник, доколку даночниот обврзник:

1. го има прибележано на фактурата данокот кој го долгува според член 32 точки 4 и 5 од Законот и
2. го има платено данокот.

(2) Претходниот данок кој може да се одбие, даночниот обврзник може да го одбие во даночниот период, во кој го пријавува долгуваниот данок според член 32 точки 4 и 5 од Законот.

Член 7

Поделба на претходните даноци

(1) Ако даночниот обврзник ги користи добрата или услугите, кои ги набавил или увезол за цели на неговата стопанска дејност, како за промет за кој постои право на одбивка на претходниот данок, така и за промет за кој е исклучено правото на одбивка на претходниот данок според член 35 точка 1 од Законот, во тој случај даночниот обврзник е должен според член 36 став 1 од Законот да ги подели претходните даноци според начелото на економска поврзаност на дел со право и дел без право на одбивка. Ова важи и во случај ако прометот, со кој економски се поврзани одредени претходни даноци, бил извршен во подоцнежен даночен период.

(2) Поделбата на претходните даноци зависи единствено од фактичката намена на примените или увезените добра или користените услуги.

(3) Поделбата не се однесува на претходни даноци кои се исклучиво поврзани со промет со право на одбивка или со промет без право на одбивка на претходни даноци. Поделбата важи само за оние претходни даноци кои се во меѓусебна економска поврзаност со двата вида на промет.

(4) Даночниот обврзник може делумните износи според став 3 реченица 2 од овој член, за кои постои правото на одбивка, да ги утврдува и преку проценка која ќе одговара на фактичката состојба. Притоа, применетото мерило на поделба мора да го има за своја основа начелото на економска поврзаност. Доколку не постои друго соодветно мерило на поделба според фактичката состојба, делумните износи кои можат да се одбијат можат да се утврдуваат единствено според односот на прометот за кој е одобрена одбивка на претходниот данок кон останатите видови на промет.

(5) При примена на клучот за поделба на прометот (став 4, реченица 3 од овој член), следните видови на промет не се земаат предвид, доколку се работи за помошен промет:

1. промет во смисла на член 23 точка 5 од Законот;
2. промет на недвижности и други инвестициски средства кои даночниот обврзник ги користи за цели на неговата стопанска дејност.

(6) Даночниот обврзник може при пресметката на данокот за даночните периоди од календарската година привремено да ја врши поделбата според состојбата во изминатата календарска година или според предвидениот сооднос во тековната календарска година.

Член 8

Поедноставувања при исправка на одбивка на претходен данок

(1) Исправката на одбивката на претходниот данок според член 37 од Законот не важи, доколку претходниот данок кој отпаѓа на трошоците за набавка или производство на инвестиционо добро не надминува износ од 15.000 денари.

(2) Ако инвестиционото добро се отуѓува во текот на пропишаниот период на исправка или се пренамени според член 3, став 3, точка 1 од Законот, исправката за календарската година на отуѓување или пренамена и за следните календарски години од периодот на исправка се врши со самата пресметка на данокот за даночниот период во кој било извршено отуѓувањето или пренамената.

(3) Ако периодот за кој се врши исправка на одбивката на претходниот данок заврши до 15-от ден од календарскиот месец, овој календарски месец не се зема предвид во исправката. Доколку периодот заврши после 15-от ден од календарскиот месец, овој календарски месец се зема предвид целосно.

IV. ПОСЕБНИ ОДРЕДБИ ЗА ТУР-ОПЕРАТОРИ (ЧЛЕН 38 ОД ЗАКОНОТ)

Член 9

Евиденциски обврски за тур-оператори

(1) За утврдување на даночна основа според член 38 став 3 од Законот, даночниот обврзник е должен да ги евидентира следните податоци:

1. износот кој туристичкиот патник го плаќа за туристичката услуга или другата вредност која се утврдува според член 38 став 3 реченица 3 од Законот;
2. износите кои даночниот обврзник ги плаќа за претходните туристички услуги;
3. разликата од износите според точка 1 и точка 2 од овој став (брuto-маржа);
4. даночната основа.

(2) Доколку настапат дополнителни промени во поглед на износите од став 1 од овој член, даночниот обврзник е должен да ги евидентира и променетите износи.

(3) Ако даночниот обврзник врши покрај туристички промет во смисла на член 38 став 1 од Законот и други видови на промет, двете групи на промет се раздвојуваат во евиденцијата јасно меѓу себе.

V. ПЛАЌАЊЕ НА ДАНОКОТ НА ДОДАДЕНА ВРЕДНОСТ ПРИ УВОЗ (ЧЛЕН 43 СТАВ 5 ОД ЗАКОНОТ)

Член 10

Продолжување на рокот за плаќање на данокот на додадена вредност при увоз и одбивка на претходниот данок

- (1) Продолжувањето на рокот за плаќање на данокот на додадена вредност при увоз може да им се одобри на даночни обврзници кои според член 33 до 35 од Законот имаат право на одбивка на овој данок како претходен данок.
- (2) Надлежниот царински орган на барање на даночниот обврзник одобрува продолжување на рокот за плаќање на данокот на додадена вредност при увоз до петнаесеттиот ден по истек на даночниот период во кој настанал даночниот долг според член 31 став 6 од Законот, доколку даночниот обврзник за данокот на додадена вредност чиј рок за плаќање се продолжува обезбедил банкарска гаранција.
- (3) Надлежниот царински орган им го одобрува продолжувањето на рокот за плаќање на данокот на додадена вредност при увоз на даночни должници кои најмалку во последните две години навремено и целосно ги исполнувале своите обврски на пријавување и плаќање на увозните давачки.
- (4) Кога е продолжен рокот за плаќање на данокот на додадена вредност при увоз, данокот може, независно од член 34 став 2 од Законот, да се одбие како претходен данок за даночниот период, во кој настанал даночниот долг според член 31 став 6 од Законот.
- (5) Ако даночниот обврзник не го плати во полн износ пролонгираниот данок на додадена вредност при увозот до денот на втасаност на истиот, царинскиот орган веднаш го известува надлежниот даночен орган.

VI. ВРАЌАЊЕ НА ДАНОКОТ (ЧЛЕН 46 ДО 49 ОД ЗАКОНОТ)

Член 11

Постапка за враќање на претходниот данок спрема даночни обврзници без седиште во земјата

- (1) Исплатата на претходни даноци, за кои постои право на одбивка според член 46 од Законот спрема даночни обврзници кои немаат фактичко седиште, подружница, постојано живеалиште или престојувалиште во земјата се врши, по исклучок од одредбите на член 39 до 45 од Законот, според став 2 до 4 од овој член, доколку даночниот обврзник во соодветниот период на исплата:
 1. немал промет во земјата во смисла на член 2 точка 1 од Законот, или
 2. имал само промет во земјата ослободен од данок во смисла на член 24 точка 3 од Законот, или
 3. имал само промет во земјата, за кој примателот на доброто или корисникот на услугата го должи данокот според член 32 точка 4 од Законот.

(2) Став 1 не важи за претходни даноци кои можат да се засметаат кон друг вид промет наместо прометот наведен во оваа одредба.

(3) Во случаите од став 1 од овој член, претходниот данок се исплаќа само ако во државата, во која даночниот обврзник има седиште, не се наплаќа данок на додадена вредност или друг сличен данок или ако, во случај на наплата на ваквиот данок, истиот им се исплатува на даночни обврзници со седиште во земјата.

(4) Период на исплата е календарски месец или временски период од повеќе последователни месеци од една календарска година. Побарувањето за исплата за овој период мора да изнесува најмалку 30.000 денари. Во барањето за последниот месец од календарската година можат да се внесат и претходни даноци кои отпаѓаат на претходни периоди на исплата од соодветната календарска година. Побарувањето за исплата за овој период мора да изнесува најмалку 15.000 денари.

(5) Даночниот обврзник може да бара исплата најдоцна до 30 јуни од календарската година која следи по календарската година во која настанало побарувањето за исплата, преку пропишан образец доставен до Управата за јавни приходи - Дирекција во Скопје. Тој е должен самиот да го пресмета побарувањето за исплата и да ги докаже износите на претходни даноци преку доставување фактури и докази за извршен увоз, во оригинал. Барањето за исплата го потпишува своерачно даночниот обврзник.

(6) Даночниот обврзник е должен пред надлежниот орган од став 5 на овој член, да докаже преку службено уверение на државата, во која тој има седиште, дека е регистриран како даночен обврзник.

(7) По прием на сите неопходни документи, надлежниот орган од став 5 на овој член е должен барањето за исплата да го разгледа во рок од шест месеци по прием на сите неопходни документи и да го исплати износот.

Член 12

Враќање на данокот на додадена вредност спрема непрофитни организации

(1) Барањето за враќање според член 47 став 1 од Законот се поднесува на пропишан образец до Управата за јавни приходи - Дирекција во Скопје најдоцна до 30 јуни од календарската година која следи по календарската година во која добрата биле извезени во странство. Барањето мора да ги опфаќа сите побарувања од периодот за враќање, кој мора да изнесува најмалку еден календарски месец. Подносителот на барањето самиот го пресметува побарувањето за соодветниот период на враќање.

(2) По прием на сите неопходни документи, органот надлежен според став 1 е должен барањето за враќање да го разгледа во роковите наведени во член 45 став 2 и став 3 од Законот и да го исплати износот.

(3) Доколку исплатениот даночен износ дополнително се намали, износот на намалување се враќа во рок од еден месец по дознавање за намалувањето. Износот може да се пребие со побарувања за исплата врз основа на барање поднесено во тој период.

(4) Подносителот на барањето е должен да ја докаже исполнетоста на условите за исплата според член 47 став 1 од Законот преку писмени докази и преку својата евиденција на начин, што истите ќе бидат лесно и очигледно проверливи.

(5) Писмено се докажуваат особено следните предуслови:

1. износот на данокот на додадена вредност за добра испорачани спрема подносителот на барањето, преку набавна фактура во смисла на член 53 од Законот;
2. плаќањето на купопродажната цена, вклучувајќи го данокот на додадена вредност, преку соодветен документ за извршено плаќање;
3. данокот на додадена вредност платен за увозот, преку соодветен царински документ;
4. извозот на добрата, преку писмен доказ за извршен извоз, кој се обезбедува на ист начин како и при извршен извоз (член 3 од овој правилник).

(6) Во евиденцијата мора особено да се видливи следните податоци:

1. количина и трговски вообичаен назив на извезените добра;
2. износ на данокот на додадена вредност за добра испорачани спрема подносителот на барањето;
3. момент на плаќање на купопродажната цена, вклучувајќи го данокот на додадена вредност;
4. данокот на додадена вредност платен при увозот;
5. име и адреса на примателот на добрата;
6. ден на извозот на добрата;
7. наменска цел во странство.

Член 13

Постапка за враќање на данокот на додадена вредност кон странски дипломатски или конзуларни претставништва, како и кон нивните членови

(1) Барањето за враќање според член 48 од Законот се поднесува најдоцна во рокот утврден во ставот (1) од истиот член од Законот., според пропишан образец кој се поднесува до Министерството за надворешни работи. Образецот мора да ги содржи сите побарувања за исплата од периодот на исплата кој мора да изнесува најмалку еден месецод календарската година. Побарувањата за исплата се докажуваат преку доставување фактури и сметки во оригинал.

(2) Шефот на дипломатското или раководителот на конзуларното претставништво гарантира дека испорачаните добра или услугите се наменети за потребите според член 48, став 1 или 2 од Законот. Министерството за надворешни работи го доставува барањето заедно со своето мислење до Управата за јавни приходи - Дирекција во Скопје, која ги проверува податоците дадени од подносителот на барањето и одлучува за барањето. Доколку барањето е одбиено, на подносителот на барањето му се доставува писмено известување.

(3) По прием на сите неопходни документи, Управата за јавни приходи - Дирекција во Скопје е должна барањето за исплата да го разгледа во роковите наведени во член 45 став 2 и став 3 од Законот и да го исплати износот.

(4) Доколку исплатениот даночен износ дополнително се намали, износот на намалување се враќа во рок од еден месец по дознавање за намалувањето. Износот може да се пребие со побарувања за исплата врз основа на барање поднесено во тој период.

Член 14

Постапка на враќање на данокот на додадена вредност кон меѓународни организации и нивните членови

(1) Доколку меѓународните спогодби кои важат во земјата предвидуваат ослободување на прометот на добра и услуги кон меѓународни организации и нивни членови од индиректни даноци, а ослободувањето може да се одобри и по пат на враќање, во тој случај, врз основа на член 49 од Законот, ќе се применува постапката на враќање на данокот на додадена вредност според одредбите од овој член.

(2) Барањето за враќање се поднесува најдоцна во рокот утврден во членот 49, став (1) од Законот., во која е извршен прометот кон подносителот на барањето, преку пропишан формулар поднесен до Министерството за надворешни работи. Барањето мора да ги опфаќа сите побарувања за исплата од периодот на исплата кој мора да изнесува најмалку еден месецод календарската година.

(3) Надлежниот претставник на меѓународната организација гарантира во барањето дека се исполнети условите за враќање на данокот на додадена вредност утврдени во соодветната меѓународна спогодба.

(4) Побарувањата за исплата се докажуваат со достава на фактури во смисла на член 53 од Законот, во кои данокот на додадена вредност одделно е искажан за одредениот промет кој подлежи на оданочување. Даночниот орган може да се откаже од барањето за достава на фактурите, доколку тие, во согласност со подносителот на барањето, можат да се проверат во неговите простории во земјата.

(5) Министерството за надворешни работи го доставува барањето заедно со сопственото мислење до Управата за јавни приходи - Дирекција во Скопје, која ги проверува податоците дадени од подносителот на барањето и која одлучува за барањето. На подносителот на барањето му се доставува писмено известување, ако барањето е одбиено.

(6) По прием на сите неопходни документи, Управата за јавни приходи - Дирекција во Скопје е должна барањето за исплата да го разгледа во роковите наведени во член 45 став 2 и став 3 од Законот и да го исплати износот.

(7) Доколку исплатениот даночен износ дополнително се намали, износот на намалување се враќа во рок од еден месец по дознавање за намалувањето. Износот може да се пребие со побарувања за исплата врз основа на барање поднесено во тој период.

VII. ЕВИДЕНЦИСКИ ОБВРСКИ (ЧЛЕН 52 ОД ЗАКОНОТ)

Член 15

Општи начела на евиденциските обврски

(1) Обврските на евиденција според член 52 од Законот ги исполнуваат сите даночни обврзници кои според член 51 став 1 прва реченица од Законот се обврзани за регистрација за данокот на додадена вредност или кои според член 51 став 4 од Законот се регистрирале доброволно.

(2) Даночните обврзници кои според член 51 став 1 реченица 1 од Законот не се обврзани за регистрација на данокот на додадена вредност и кои не се регистрирале доброволно за данокот на додадена вредност според член 51 став 4 од Законот; должни се за извршениот промет да ја евидентираат најмалку даночната основа, вклучувајќи го данокот на додадена вредност кој отпаѓа на нив (брuto-промет), како и долгуваниот данок на додадена вредност според член 55 став 1 и став 2 од Законот.

(3) Делот од прометот според член 31 став 4 од Законот се евидентира како самостоен промет. Во евиденцијата или во документацијата мора да е видно дека се работи за дел од промет.

(4) Даночните основи за прометот, данокот на додадена вредност долгуван според член 55 став 1 и став 2 од Законот, како и претходните даноци се собираат во еден збир на крајот од секој даночен период.

Член 16

Евиденциски обврски за прометот на даночни обврзница

(1) Примените авансни плаќања за сè уште неизвршен промет се евидентираат одделно. Евиденцијата мора да ги содржи даночните основи и даноците долгувани за нив.

(2) Во евиденцијата се опфаќаат одделно од другите видови промет и даночните основи за прометот на добра без надомест според член 3 став 3 од Законот и услугите без надомест според член 6 став 3 од Законот.

(3) Евиденцијата мора да го содржи и прометот во странство, слободните зони, царинските зони и царинските складишта кој не подлежи на оданочување.

(4) Даночниот обврзник е должен раздвојувањето на даночните основи според даночни стапки (член 52 став 2 точка 1 реченица 2 од Законот) да го обезбеди начелно преку опрема за обработка на податоци, регистар-каси или други технички уреди. Доколку ова не може да се очекува од даночниот обврзник во дадените околности, даночниот орган може на барање да одобри лицето да врши дополнително раздвојување на даночните основи врз основа на влезот на стоки или според други соодветни карактеристики. Примената на поедноставената постапка може да се ограничи на одделни подружници, филијали или други организациони делови.

Член 17

Евиденциски обврски за одбивка на претходен данок

(1) Евиденцијата мора да ги содржи авансните плаќања извршени од страна на даночниот обврзник за промет кој се уште не е извршен спрема него (член 33 став 2 точка 2 од Законот). Притоа, треба да се евидентираат даночните основи и даноците кои отпаѓаат на нив.

(2) Евиденциските обврски според член 52 став 2 точки 2 и 3 од Законот не се исполнуваат, доколку било исклучено правото на одбивка на претходниот данок според член 35 од Законот.

(3) Ако даночниот обврзник е овластен само за делумна одбивка на претходни даноци, евиденцијата мора на очигледен и лесно проверлив начин да ги содржи претходните даноци

кои целосно или делумно се засметуваат кон прометот со право на одбивка. Во тој случај, даночниот обврзник е должен да ги евидентира даночните основи за прометот без право на одбивка одвоено од даночните основи за останатите видови на промет.

(4) Во случај на увоз од страна на даночниот обврзник, евиденциската обврска според член 52 став 2 точка 3 од Законот ќе се смета за исполнета, доколку платениот данок на додадена вредност за увозот се евидентира со наведување на соодветниот царински документ во смисла на член 34 став 1 точка 2 од Законот. Во случај на одложено плаќање на данокот според член 10 од овој правилник, истото се однесува и за данокот на додадена вредност за извршен увоз чиј рок на плаќање е продолжен.

Член 17-а

Даночниот обврзник во евиденциските обврски, според член 52 став (3) од Законот, на крајот од календарската година ги утврдува и евидентира соодветните годишни износи.

VIII. ИЗДАВАЊЕ ФАКТУРА (ЧЛЕН 53 ОД ЗАКОНОТ)

Член 18

Олеснувања при издавање фактури

(1) Во случај на периодичен или континуиран промет во смисла на член 31 став 3 од Законот може, како момент на прометот (член 53 став 10 точка 4 од Законот), да се наведе календарскиот месец во кој бил извршен промет или било применено плаќањето.

(2) Податоците во врска со количината и описот на прометот (член 53 став 10 точка 5 од Законот) можат да бидат содржани во други документи кои се наведуваат на јасен начин во фактурата.

(3) Во врска со податоците пропишани во член 53 став 10 точка 5 од Законот можат да се користат кратенки, букви, бројки или симболи, доколку нивното значење е очигледно утврдено во фактурата или во другите документи. Другите документи мора да постојат како кај издавачот, така и кај примателот на фактурата.

(4) Доколку даночниот обврзник издава фактури исти по вид кон голем број на приматели на истите, даночниот орган може на негово барање да му одобри, наместо потпис на овластеното лице за потпишување на фактури кај издавачот на фактурата да употреби факсимил на потписот на овластеното лице за потпишување на фактури кај издавачот на фактурата. Во факсимилот освен потписот може да биде содржано и името и презимето на овластеното лице за потпишување на фактурите кај издавачот на фактурата.

Член 19

Фактури за промет со различни даночни стапки

Во фактурите за промет кој подлежи на различни даночни стапки се врши раздвојување на надоместоците и даноците. Ако износот на данокот се утврдува машински и на ист начин се наведува во фактурата, дозволено е искажување на данокот во еден збир ако за соодветната ставка во фактурата е наведена даночната стапка.

Член 20

Фактури во посебни случаи

- (1) Во фактури за промет, во кои како даночна основа се земаат вредностите дадени во член 19 од Законот, наместо надоместокот (член 53 став 10, точки 6 и 9 од Законот) се наведуваат овие вредности. Истото не се однесува на вредноста според член 19 став 1 точка 5 од Законот.
- (2) Во фактури за промет на употребувани добра, за кои како даночна основа се зема вредноста наведена во член 19 став 1 точка 5 од Законот, наместо податоците според член 53 став 10 точки 6 до 9 од Законот се наведува продажната цена (бруто-цена).
- (3) Во фактури за промет, за кој примателот на доброто или корисникот на услугата го долгува данокот според член 32 точка 4 од Законот, отпаѓа обврската на наведување на сервискиот број и на даночниот број од член 53 став 10 точка 1 и 2 од Законот, како и на податоците според член 53 став 10 точки 7 до 10 од Законот.
- (4) Во фактури за туристички услуги според член 38 од Законот, наместо податоците од член 53 став 10 точки 6 до 9 од Законот се наведува износот кој го плаќа корисникот на туристичките услуги (бруто-цена).

Член 21

Фактури од нерегистрирани даночни обврзници

Доколку даночниот обврзник, кој не е обврзан за регистрација и не се регистрирал доброволно (член 51 став 1 и 4 од Законот), издава фактури според член 53 од Законот, во тој случај отпаѓа обврската за наведување на сервискиот и даночниот број (член 53 став 10 точка 1 и 2 од Законот), како и на надоместокот, даночната стапка и пресметаниот данок на додадена вредност (член 53 став 10 точка 6 до 8 од Законот).

Член 22

Издавање фактура пред регистрација

- (1) Доколку даночниот обврзник врши промет пред негова регистрација за данок на додадена вредност тој е должен, независно од член 53 став 8 од Законот да издаде фактура на денот на издавањето на решението за регистрација, но најдоцна во рок од 5 работни дена.
- (2) Доколку издавачот на фактурата има поднесено барање за регистрација, а надлежниот даночен орган не го доставил решението за регистрација во рок од десет работни дена по поднесување на барањето, издавачот на фактурата е овластен, наместо својот даночен број (член 53 став 10 точка 2 од Законот), да ја наведе во фактурата издадена од него забелешката „Регистрација побарана на...“.
- (3) Ако изостане регистрацијата на издавачот на фактурата побарана според став 2 од овој член, лицето што ја издало фактурата го должи искажаниот данок според член 55 став 1 од Законот. Ако даночниот обврзник не сноси одговорност за изостанатата регистрација, лицето може да издаде нова фактура без одделно искажан данок.

Член 23

Фактури кон организации и лица наведени во член 47 до 49 од Законот

За промет кон организации и лица наведени во членовите 47 до 49 од Законот, на нивно барање се издаваат фактури според член 53 од Законот.

IX. РЕГИСТАР-КАСИ И СМЕТКИ (ЧЛЕН 54 ОД ЗАКОНОТ)

Член 24

Ослободување од обврската на регистар-каси

(1) Обврската за евидентирање на прометот преку наплатен уред (регистар-каса) отпаѓа за прометот наведен во член 54 став 3 од Законот.

(2) Одредени групи даночни обврзници, од кои заради нивната мобилна дејност или од други причини не може да се очекува евидентирање на прометот преку регистар-каси, министерот за финансии може да ги ослободи од оваа обврска.

Член 25

Патни билети како сметки

Патните билети кои се издаваат за превоз на лица и потврдите за примен багаж мора да ги содржат најмалку следните податоци:

1. име и адреса на даночниот обврзник кој го врши превозот;
2. вкупен износ со данок на додадена вредност.

Член 26

Сметки од нерегистрирани даночни обврзници

Доколку даночниот обврзник, кој не е обврзан за регистрација и не се пријавил доброволно за регистрација (член 51, став 1 и став 4 од Законот), издава сметки, во тој случај отпаѓа обврската за наведување на сервисниот и даночниот број (член 54 став 2 точки 1 и 2 од Законот).

X. ПРЕОДНИ (ЧЛЕН 63 ОД ЗАКОНОТ) И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 27

Преодни одредби за производи на залиха

(1) Правото на одбивка на данокот на промет на производи за производи на залиха според член 63 став 1 од Законот се истакнува во аконтативната пријава за првиот пресметковен период од денот на примена на Законот, во рокот пропишан според член 41 став 1 од Законот. Даночниот обврзник може за овој пресметковен период да изврши пребивање на 40 отсто од вкупниот износ за одбивање како претходен данок. Останатиот износ се распределува рамномерно на следните пресметковни периоди од 2000 година. Ако вкупниот износ за одбивање не е поголем од 20.000 денари, истиот може веднаш да се пребие во полн износ.

(2) Ако во првиот пресметковен период по денот на примена на Законот се појави вишок на претходни даноци, истиот се исплаќа во рок од три месеци независно од член 45 став 2 од Законот, доколку вишокот се заснова на одбивка на данокот на промет за производите на залиха.

(3) Даночниот обврзник е должен сметководствено да ги докаже условите за одбивка утврдени во член 63 став 1 од Законот, најдоцна до истекот на рокот за поднесување на барањето утврден во став 1 прва реченица од овој член. За таа цел, тој е должен да изврши попис на производите на залиха кои постојат на 31 март 2000 година. Евиденцијата мора на очигледен и лесно проверлив начин да ги содржи следните податоци:

1. количина и трговски вообичаен назив на производот;
2. набавна цена без данок на промет и, одвоено од тоа, данокот на промет искажан во фактурата, што се докажува со соодветната набавна фактура, како и моментот на плаќање на набавната цена, вклучувајќи го данокот на промет;
3. вредност на увозот и данокот на промет платен при увозот, што се докажува со соодветниот царински документ, како и момент на плаќање на данокот;
4. вкупен износ на данокот на промет кој може да се одбие како претходен данок, како и негова распределба на пресметковните периоди во кои истиот се пребива според став 1, втора и трета реченица од овој член.

Член 28

Завршни одредби

Овој правилник влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“, а ќе се применува од 1 април 2000 година.

Бр. 08-12303/1
23 септември 1999 година
Скопје

Министер,
м-р **Борис Стојменов**, с.р.